

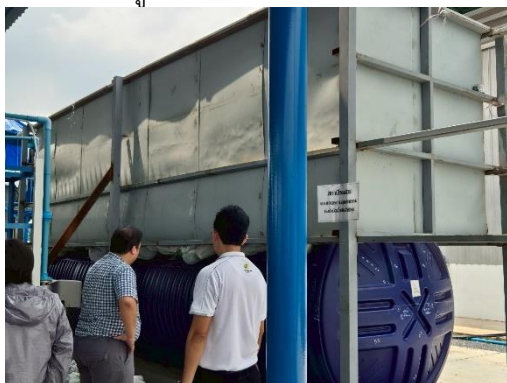
การพัฒนาแนวทางการรับรอง “ฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง”

ส่วนน้ำเสียชุมชน

กองจัดการคุณภาพน้ำได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดในครัวเรือน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในบริบทของการใช้ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปที่ยังไม่มีระบบการรับรองคุณภาพที่ทั่วถึงและครอบคลุม เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และเป็นทางเลือกที่น่าเชื่อถือสำหรับผู้บริโภค กองจัดการคุณภาพน้ำจึงได้เริ่มต้นผลักดันโครงการ “ฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง” โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างกลไกการประเมินที่โปร่งใส และสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความพยายามนี้เริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2562 เมื่อสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้ประกาศใช้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. 2962-2562 ครอบคลุมถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปสำหรับอาคารอยู่อาศัย ซึ่งผลิตจากวัสดุเช่น พลาสติกเสริมใยแก้วหรือพอลิเอทิลีน และจำกัดขนาดการใช้งานไม่เกิน 10 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน อย่างไรก็ตาม มาตรฐานดังกล่าวยังคงมีข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองในการทดสอบผลิตภัณฑ์ และการที่มาตรฐานนี้ยังเป็นเพียงข้อกำหนดภาคสมัครใจ ไม่ใช่ข้อบังคับทางกฎหมาย เพื่อยกระดับความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ในตลาดและลดปัญหาด้านคุณภาพของถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อพัฒนาแนวทางการรับรองฉลากถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปประสิทธิภาพสูง โดยอาศัยแนวทางการประกาศค่าทางสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์โดยผู้ผลิตเอง (Self-declared Environmental Claims) ตามกรอบของฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ 2 (ISO 14021) ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีองค์กรกลางในการควบคุม แต่ผู้ผลิตต้องสามารถแสดงหลักฐานรองรับคำกล่าวอ้างของตนได้ โดยในปีต่อมากองจัดการคุณภาพน้ำได้เข้าแจ้งสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (TEI) เพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการรับรองฉลากดังกล่าว รวมถึงจัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญและคณะทำงานเฉพาะด้านเพื่อวางระบบการประเมินและกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และมีการลงพื้นที่ตรวจสอบประเมินสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ 4 แห่ง รวมถึงการจัดทำหลักเกณฑ์และแบบฟอร์มสำหรับการรับรองฉลากใน 3 ประเภท ได้แก่ ฉลากแสดงประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสีย ฉลากลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และฉลากแสดงการกำจัดเชื้อโรคในน้ำทิ้ง

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ตามหลักเกณฑ์ฉลาก และส่งคณะผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินการและการเดินระบบของผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และการดำเนินงานต่อไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จะมีประสานความร่วมมือกับกลุ่มผู้ผลิตและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองฉลากฯ สู่สาธารณชนในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริโภคมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกใช้ถังบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 1 ลงพื้นที่ติดตามและตรวจประเมินการทดสอบถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปของสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ